

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Уманський національний університет садівництва
Освітня програма	29108 Екологія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	101 Екологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

21.11.2023 р.

Справа № 2065/АС-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 10 "Природничі науки" у складі:

Дмитрів Григорій Степанович – головуєчий,
Тяпкін Олег Костянтинович,
Трохимчук Андрій Дмитрович,
Сірук Ірина Миколаївна,
Погребняк Володимир Григорович,
Мудрак Олександр Васильович,
Максименко Надія Василівна,
Заячук Мирослав Дмитрович,
Запотоцький Сергій Петрович,
Грановська Людмила Миколаївна,
Голуб Олександр Андрійович,
Гасюк Іван Михайлович,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Уманський національний університет садівництва
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	29108
Назва ОП	Екологія
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	101 Екологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 12, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета ОПП «Екологія» в основі своїй повністю відповідає задекларованій місії Уманського національного університету садівництва та Стратегії ЗВО, розміщеній на сайті ЗВО, чому сприяє наявність трьох рівнів підготовки за спеціальністю 101 Екологія на випусковій кафедрі екології та безпеки життєдіяльності

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Сайт ЗВО містить всю необхідну інформацію про врахування при оновленні програм позицій та рекомендацій стейкхолдерів. Також на сайті Відділу моніторингу якості освіти УНУС є внесені пропозиції по удосконаленню цієї освітньої програми та реакція на них.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Цілі та ПРН ОП визначаються відповідно до тенденцій розвитку сучасного ринку праці у Черкаській області та України в цілому, що підтверджують результати анкетування різних цільових груп, яке міститься на сайті Відділу моніторингу якості освіти УНУС

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Визначені в ОП програмні результати навчання відповідають вимогам стандарту 101 «Екологія». Практично всі програмні результати навчання досягаються, вивченням практично всіх обов'язкових дисциплін, що демонструють матриці.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОПП та відсотковий розподіл обов'язкових і вибіркових ОК відповідає вимогам наявного Стандарту за спеціальністю 101 Екологія галузі знань 10 Природничі науки щодо навчального навантаження при підготовці магістра – 90 кредитів (ECTS), але є непропорційний розподіл кредитів по семестрах (1 семестр -23,5, 2 семестр -36,5, 3 семестр – 30).

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ОП має чітку структуру, що відображена у структурно-логічній схемі. ОК загалом, дозволяють досягти програмних результатів навчання, але подекуди зустрічається невідповідність або не повна відповідність ПРН тим ОК, які їх забезпечують. Так, наприклад, ПР20. Володіння основами еколого-інженерного проєктування та еколого-експертної оцінки впливу на довкілля згідно матриці, формується лише одним ОК 13 Практична підготовка. У той же час, коли в ОПП міститься ще кілька ОК, що мають відношення до цього ПРН (ОК6, ОК7, ОК11 тощо).

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОПП «Екологія» повністю відповідає предметній області спеціальності 101 Екологія.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обов'язку, передбаченому законодавством

Вибір індивідуальної освітньої траєкторії регулюється низкою нормативних документів, що затверджені на рівні ЗВО. Індивідуальна траєкторія будується шляхом вибору навчальних дисциплін з переліку, що є у вільному доступі, який включає як фахові, так і загальноуніверситетські дисципліни. Індивідуальна траєкторія забезпечується також при здійсненні студентами вибору місця проходження виробничої практики і обрання теми кваліфікаційної роботи. Позитивним досвідом є створення на сайті ЗВО Єдиної інформаційної платформи практичного навчання «Агропортал», де наведені всі можливі бази практик для всіх ОП.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Відповідність підкритерію підтверджено.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Освітня програма забезпечує формування соціальних навичок у здобувачів вищої освіти що дозволяє випусникам освітньої програми бути успішними в подальшій професійній діяльності застосовуючи критичне мислення, вміння розв'язувати ситуаційні задачі, тощо. Це забезпечується як вивченням ОК, так і участю у спільних заходах факультету, університету та поза межами ЗВО, що підтверджує стрічка новин на анонсу подій сайту університету.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт для даної спеціальності ухвалено наказом Міністерства економіки України № 1111-22 від 04.05.2022 р. <https://ecologua.com/news/zatverdzheno-profesiynnyu-standart-ekolog>. Передбачені компетентності Професійного стандарту корелюються з компетентностями та програмними результатами навчання за цією ОПП.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Відповідність критерію підтверджено.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Дуальна форма навчання не використовується на ОП «Екологія»..

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими. Вони не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти. Для абітурієнтів на головній сторінці сайту Університету створено вкладку Вступнику - Уманський НУС (udau.edu.ua), на якій розміщено систематизовану інформацію щодо процедури вступу.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Відповідність підкритерію підтверджено.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В університеті сформовано комплекс документів, які є у вільному доступі, що регулюють порядок визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. На цій освітній програмі студенти не скористалися можливостями академічної мобільності.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В університеті прийняте Положення про порядок визнання в Уманському НУС результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Студенти проінформовані про можливості врахування їх неформальної освіти при визнанні результатів навчання та є приклади Perezарухування результатів, що отримані в неформальному/інформальному навчанні на онлайн-платформі Prometheus.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Положенням про організацію освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва (Y5Zg (udau.edu.ua)) затверджено використання різних форм і методів навчання, які в цілому, сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання. Забезпеченню студентоцентрованого підходу сприяє можливість вибору теми кваліфікаційної та курсової роботи місця проходження виробничої практики.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Відповідність підкритерію повністю підтверджено

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Відповідність підкритерію повністю підтверджено

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Викладачі оновлюють зміст ОК з використанням інформації, яку вони отримують в результаті здійснення власних наукових досліджень, стажувань, тощо. У той же час РП та Силабуси деяких дисциплін містять рекомендовану літературу понад 10-річної давнини (наприклад, ОК з Методологія та організація наукових досліджень в галузі)

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Викладачі демонструють високий рівень інтернаціоналізації у своїй діяльності, що підтверджено закордонними публікаціями, стажуванням у європейських університетах, дослідженнями за міжнародними програмами, тощо. На сайті Центру міжнародної освіти та співпраці надано перелік партнерських закладів освіти та відповідні договори про співпрацю. Підтверджена участь студентів в заходах з інтернаціоналізації навчального процесу та наукових досліджень..

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Відповідність підкритерію повністю підтверджено

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Відповідно до стандарту вищої освіти другого рівня спеціальності 101 Екологія, атестація здійснюється у формі захисту магістерської кваліфікаційної роботи.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів, передбачених за даною ОП, регулюються комплексом внутрішніх документів ЗВО, що надані у вільному доступі на сайті факультету та ЗВО. Студентам доведена інформація про графік, правила і процедуру проведення контрольних заходів, процедуру оскарження результатів контрольних заходів, умов повторного їх складання. Можливі конфліктні ситуації, пов'язані із проведенням семестрового контролю, вирішуються відповідно до Положення про апеляцію здобувачів вищої освіти щодо оцінки, отриманої під час підсумкового семестрового контролю в Уманському НУС.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У ЗВО чітка та зрозуміла процедура дотримання академічної доброчесності, що регламентується численними нормативно-правовими актами та здійснюється системна робота з виховання академічної культури.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Високий рівень академічної і професійної кваліфікація НПП, що задіяні у реалізації ОПП, підтверджується вичерпною інформацією про досягнення у таблиці 2 відомостей самооцінювання. Освіта НПП повністю відповідає профілю дисциплін, що викладаються, а сучасні наукові здобутки та публікаційна активність дає впевненість, що освітній процес за ОПП проводиться якісно і досягає поставленої мети..

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедура конкурсного добору викладачів є чіткою, зрозумілою й прозорою. При доборі викладачів враховується інформація про відповідність їх доробку критеріям активності викладача.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Уманський НУС має тісну співпрацю з Національним дендрологічним парком «Софіївка» НАН України. Його співробітники беруть участь в організації і реалізації практичної складової освітнього процесу. Також підтверджено активне залучення до організації освітнього процесу Національного ботанічного саду ім. М.М. Гришка НАН України, оскільки навіть в рецензії,- відгуку на ОПП, долученій до справи, підписаної директором Заменко Н. В. висловлюються пропозиції щодо включення до вибіркового циклу дисциплін " Створення стійких фітоценозів у промислових зонах" та "Озеленення урбанізованих територій".

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Відповідність критерію підтверджено

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

.УНУС сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми та у співпраці з іншими організаціями. Викладачі проходять планові підвищення кваліфікації (не менше як 1 раз на 5 років), стажування, он-лайн курси, конференції, у т.ч. закордонні. Підвищення професійного розвитку реалізується за рахунок обов'язкового стажування НПП у провідних науково-дослідних установах, ЗВО, що регламентується.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

В університеті для стимулювання розвитку викладацької майстерності розроблено 2 основні документи : "Положення про надання щорічної грошової винагороди педагогічним працівникам Уманського національного університету садівництва за сумлінну працю, зразкове виконання посадових обов'язків" та "Положення про рейтингову систему оцінювання діяльності НПП Уманського НУС ",. Основні засади цих документів покликані відзначати фінансово видатні досягнення викладачів. у т.ч. захист докторської або кандидатської дисертації, опублікування монографій, посібників та статей у виданнях, що цитуються у наукометричних базах Scopus, Web of Science., Реалізація цих положень підтверджено ЕГ під час цільових зустрічей в ЗВО.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Відповідність підкритерію підтверджено.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Відповідність критерію підтверджено висновком експертної групи.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Відповідність критерію підтверджено

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Можливість скористатись освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою забезпечується шляхом комунікацій з викладачами, керівництвом кафедри, деканатом, керівництвом факультету, дистанційним спілкуванням у соціальних мережах, мобільних месенджерах. Функціонує система кураторства, значну підтримку надає Департамент навчально-виховної роботи Наукове товариство студентів.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

У ЗВО створена нормативне забезпечення порядку супроводу осіб з особливими потребами - <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2019/edu/poryadok-suprovodu.pdf>. Інформаційне забезпечення осіб з особливими потребами доступна на сайті Уманського НУС <https://ects.udau.edu.ua/ua/informaciya-dlyastudentiv/mozhливosti-dlya-studentiv-z-osoblivimi-potrebam.html>. На цій ОПП таких студентів не має.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій регулюються системою документів на рівні ЗВО. Університет має чіткий алгоритм реакції на появу конфліктних ситуацій, з яким студенти ознайомлені. Фактів булінгу, конфліктів чи корупції на ОПП не було.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Всі нормативні документи, що регламентують процедуру розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО та виконуються університетом.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі вищої освіти шляхом проведення опитування на сайті Відділу моніторингу якості освіти Уманського НУС (udau.edu.ua) у закладці «Анкетування» мають змогу брати участь в процесі перегляду ОПП та інших процедур забезпечення якості. Тісна співпраця з студентів з кафедрою дозволяє донести пропозиції щодо покращення ОП до групи розробників. У складі ради студентського самоврядування УНУС функціонує Сектор науки і навчання, який забезпечує участь в обговоренні результатів опитування здобувачів та розробку пропозицій із покращення якості освіти.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Відповідність підкритерію підтверджено

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

На сайті ЗВО є закладка Випускнику, де надана інформація про діяльність Асоціації випускників, а також онлайн-опитувальник «УНУС очима випускників», у якому випускники можуть залишити інформацію про свій шлях після закінчення університету. На сайті випускової кафедри існує сторінка «Відгуки випускників», що містить головним чином, подяки викладачам університету і меншою мірою розповідь про кар'єрні успіхи своїх вихованців та використану ними можливість подальшого навчання в закордонних вишах чи роботи в міжнародних та вітчизняних компаніях. Нажаль, не має дописів про випускників після 2019 року.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

В УНУС запроваджена система внутрішнього самооцінювання якості освітнього процесу за ОП, яку проводить Відділу моніторингу якості освіти Уманського НУС (udau.edu.ua), яка забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОПП та освітній діяльності з реалізації ОПП.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

В ЗВО існує зразкова практика, що Відділ моніторингу УНУС публікує результати акредитаційних експертиз різних ОП, за якими надаються рекомендації різним структурним підрозділам університету для удосконалення своїх ОП, але це відбувається, на жаль не регулярно.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка здатна забезпечити розвиток освітньої програми та освітньої діяльності.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На офіційному сайті УНУС всі нормативні документи, що забезпечують діяльність ЗВО розміщені у вкладці «Нормативна база» <https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>. У вкладці Факультети доступний перехід на сайт факультету плодівництва, екології та захисту та кафедри екології та безпеки життєдіяльності <https://ecology.udau.edu.ua/>, де розміщуються вся інформація, необхідна для учасників освітнього процесу.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Проєкт ОПП розміщується на офіційному сайті ЗВО у розділі «Обговорення освітніх програм» сторінки Відділу моніторингу якості освіти УНУС. Передбачено не лише внесення пропозицій, а і розміщення реакції на них Гаранта, приклади чого представлені на сайті.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Відповідність критерію підтверджено

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

При наступному перегляді ОПП усунути деякі неузгодженості в матрицях відповідності.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Доцільно вирівняти обсяг навантаження студентів по семестрах у кредитах ЄКТС (по 30 кредитів на семестр). Гаранту освітньої програми при її оновленні бажано підкорегувати матриці відповідності

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Враховуючи можливості дистанційного навчання, доцільно ширше інформувати студентів про зарахування результатів неформальної освіти у якості академічних досягнень згідно існуючого в ЗВО Положення.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Регулярно оновлювати списки рекомендованої літератури та сприяти створенню власних науково-методичних видань.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Зважаючи на інформацію про наявність публікацій у магістрів, доцільно передбачити в критеріях оцінювання кваліфікаційної роботи конкретну кількість балів за різні категорії публікацій та врахувати в оцінці роботи певну кількість балів відповідно до результатів перевірки на наявність запозичень та довести ці критерії до студентів. Для підвищення відповідальності студентів за оригінальність наукового дослідження у кваліфікаційній роботі доцільно використовувати переважно зовнішнє рецензування.

Критерій 6. Людські ресурси

Високий рівень професійної підготовки викладачів кафедри не стоїть на заваді необхідності більш широкого залучення роботодавців до аудиторних занять зі студентами. Така практика дозволить покращити підготовку

професіоналів - практиків. Розглянути можливість втілити в освітній процес рекомендації, що містяться в рецензіях-відгуках на ОПП, що долучені до справи.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Зважаючи на добре матеріально-технічне забезпечення УНУС з точки зору проведення дослідів та практичної підготовки взагалі, доцільно для використання сучасних методів обробки отриманої інформації оновити комп'ютерну базу та програмне забезпечення.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Для підвищення самооцінки студентів з метою впевненості у можливості подальшого працевлаштування за фахом доцільно організувати зустрічі з успішними випускниками, у т.ч. дистанційні та регулярно оновлювати сторінку «Відгуки випускників» та наводити приклади успішної кар'єри своїх вихованців.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Для узагальнення наданих пропозицій на залучення до їх аналізу всієї зацікавлених осіб, доцільно на сторінці обговорення проекту ОПП надавати підсумковий перелік пропозицій, що надійшли.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ДМИТРИВ ГРИГОРІЙ СТЕПАНОВИЧ